

ירד דודי לגנו [כתובה לחג השבועות] / ר' ישראל נג'ארה
My Beloved Descended to his Garden [Written for Shavuot]/ R' Israel Najara
Translated by Abbie Denmark Ossip

1 My beloved descended to his garden, to his spice
2 beds
3 To rejoice with the prince's daughter and spread his
4 peaceful canopy over her
5 King Solomon made himself a carriage

יֵרֵד דודי לגנו לעֲרֻגוֹת בְּשִׁמּוֹ
לְהִתְעַלֵּס עִם בֵּת נָדִיב וּלְפָרוֹשׁ עָלֶיהָ סֶכֶת שְׁלוֹמוֹ
אֶפְרִיֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה

6 He left the angels, His horsemen and chariots
7 Came to rest between the breasts of the beloved
8 doe
9 On the day of his wedding, the day his heart
10 rejoiced

שָׁרָפִים וְאַוֹפָנִים נָטַשׁ וּפָרָשָׁיו וְרֶכֶבּוֹ
וּבֵין שְׂדֵי אֵילֹת אֲהָבִים שָׁם מָסְבוֹ
בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֻחַת לֵבּוֹ

11 My beloved, my dove come with me to the inner
12 and outer chambers
13 For your sake I will leave all the multitude of
14 Heaven and their armies
15 And I will betroth you to me forever

רַעֲיָתִי יוֹנְתִי בָאִי אִתִּי לְדָבִיר וְאוֹלָם
כִּי לְמַעַנְךָ אֶעֱזֹב כָּל הַמּוֹנִי מַעֲלָה וְחִילָם
וְאַרְשִׁיתִיךָ לִי לְעוֹלָם

16 The awe-inspiring one said "I hear the sound of my
17 lover
18 And I love him with an everlasting love
19 Let him kiss me with the kisses of his mouth"

אֲמָרָה אֵימָה אֶת שְׁמַעַת דָּוִד שְׁמַעְתִּיהוּ
וְאֶהֱבֵת עוֹלָם אֲהַבְתִּיהוּ
יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ

20 The two-company dancer desired the Chuppah
21 In response to "We will do and we will listen", sixty
22 thousand took jewels.
23 In the third month after the Israelites left Egypt

לְחֻפָּה נִתְרַצְתָּה מִחוּלֹת הַמַּחֲנִים
וְכִנְגַד נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע לְקֻחָהּ שְׁשִׁים רְבּוּא עַדֵּי עַדֵּי
בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

24 His bond was strong with the nation he acquired at
25 Sinai
26 I will read the signed document before the multitude
27 Behold- it is written before Me

וַיְהִי הַקָּשֶׁר אֲמִיץ עִם עַם זֶה קִנָּה בְּסִינִי
וְאֶת סֵפֶר הַמִּקְנָה וְהַחֲתוּם אֶקְרָא בְּאָזְנֵי הַמּוֹנִי
הִנֵּה הִיא כְּתוּבָה לִפְנֵי

28 On the sixth day of the week I will declare what is
29 written in the letter
30 The day the living God intended to bequeath the
31 Torah to those who love Him
32 The sixth day of the month of Sivan

בְּנִשְׁשִׁי בַּשַּׁבָּת אֶגִּיד אֶת הָרְשׁוּם בְּכֶתֶב הַנִּשְׁתָּן
יוֹם לְהַנְחִיל אוֹהֲבָיו תּוֹרָה אֵל חֵי נִתְכַּנֵּן
שֶׁשָּׁה יָמִים לְחֹדֶשׁ סִיוָן

33 On the day God came from Sinai and rose from Seir
34 Appeared from Mt. Paran to the kings of all nations
35 In the year two thousand, four hundred, forty-six
36 from the creation of the world

בְּיוֹם מַסִּינִי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר אֵל נֶעֱלָם
הוֹפִיעַ מֵהָר פָּאֵרָן עַל מַלְכֵי גוֹיִם כָּלָם
בַּשָּׁנָה אֲלָפִים וָאַרְבַּע מֵאוֹת וָאַרְבָּעִים וְשֵׁשׁ לְבְרִיאת
עוֹלָם

37 According to the count of my congregation in their
38 spread-out locations
39 In this land, where they were taken by God's hand
40 For he founded it on the seas and set it on the
41 rivers

לְמִנְיָן שָׁאֲנוּ מוֹנִין וְקָהֵל עַדְתִּי בְּכָל תְּפוּצוֹתֶיהָ
פֹּה בְּאֶרֶץ הַלְזוֹ בְּיַד אֵל נִתְּלוֹ אֲשִׁיּוֹתֶיהָ
כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהָ וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהּ

42 How the groom, the highest officer and prince of
43 princes
44 Unparalleled and unique, settling the solitary
45 His palate is sweet and all of Him is desired

אִיךְ הִחֲתַן שֶׁר שָׂרִים וְנָגִיד נָגִידִים
יְחִיד וּמִיחָד הוּא מוֹשִׁיב יְחִידִים
נֶחָו מִמִּתְקִים וְכָלּוּ מִחֲמָדִים

ירד דודי לגנו [כתובה לחג השבועות] / ר' ישראל נג'ארה
My Beloved Descended to his Garden [Written for Shavuot]/ R' Israel Najara
Translated by Abbie Denemark Ossip

46 He said to the dear, pleasant girl of fine qualities
47 She was most favorable to him of all the women
48 and maidens
49 fair as the moon, clear as the sun, terrible as an
50 army with banners

51 Be mine for many days and I will be your
52 redeemer
53 I have sent you good instructions, more valuable
54 than gold, through Yekutiel [Moses]
55 Be my wife according to the laws of Moses and
56 Israel

57 And I will cherish and feed you and cover
58 For I will be with you as a hiding place, a refuge,
59 and a shelter
60 And the throne will be established with kindness

61 And I will give you your virgin bride-price
62 Wise teachings, the source of life to sustain you
63 and your children
64 He who heals all your sicknesses and redeems
65 your life from the pit

66 The bride agreed and became his wife
67 They placed an everlasting covenant between
68 them
69 Day and night will never cease

70 The groom agreed and added to the amount
71 What an experienced student will reveal in Torah
72 And the Sifra, Sifrei, legends, and Tosefta

73 First he gave her 248 positive mitzvot in the
74 Torah that will not be strayed from
75 They will be sought every day
76 The path they should take, what they should do

77 He also later wrote negative mitzvot in the
78 Torah—they became holy
79 Numbering an additional 365
80 Deeds that shall not be done

81 And this is the dowry the bride brought— to go
82 up and appear
83 From Her father, the Lord of Wonders
84 A heart to know, ears to hear, and eyes to see

אמר ליקרה ונעימה הבת רבת מעלות
נשאה חן בעיניו מכל הנשים והבתולות
יפה כלבנה ברה כחמה אימה פנדגלות

ימים רבים תהי לי ואני אליך לגואל
הנה שלחתי לך פקודים נחמדים מזקב על יד יקותיאל
הוי לי לאנתו כדת משה וישראל

ואנא אוקיר ואזון יתיכי ואכסה
כי אהיה עמך למסתור ולמחסה ולמכסה
והוכן בחסד כסא

ויהיבנא ליכי מהר בתוליכי
תורת חכם מקור חיים תחיי את ובניכי
הרופא לכל תחלואיכי הגואל משחת חייכי

ויצביאת פלגא דא והות ליה לאנתו
וברית עולם לקשר אמיץ ביניהם שות שותו
יומם ולילה לא ישבתו

וצבי חתנא דנא והוסיף על עקר כתבתה
מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש באורייתא
וספרא וספרי ואגדה ותוספתא

הקדים לה בתורת מקדם רמ"ח מצות עשה מהן
לא ימישון
כי אותם יום יום ידרושון
את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון

ועוד כתב לה בתורת מאחר מצות לא תעשה
נקדשו
למנין שלש מאות וששים וחמשה פשו
מעשים אשר לא יעשו

ודא נדוניה דהנעלת ליה פלגא דא לעלות ולראות
מאת אביה אדון הנפלאות
לב לדעת ואזנים לשמוע ועינים לראות

ירד דודי לגנו [כתובה לחג השבועות] / ר' ישראל נג'ארה
My Beloved Descended to his Garden [Written for Shavuot]/ R' Israel Najara
Translated by Abbie Denmark Ossip

85		
86	The sum of the ketubah and the dowry and	נִמְצָא סָךְ הַכֶּלֶל בֵּין כְּתֻבָּה וְנְדוּנָא וְחֻקָּר כְּבוֹדָם
87	the extent of their abundance	וְתוֹסֶפֶת וּמֵאֲחֵר וּמִקֶּדֶם
88	And the first and later additions:	אֶת הָאֱלֵהִים יֵרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם
89	Fear God and keep his commandments, for	
90	this is all of Man	
91	And the groom wanted to give merit to	וְרָצָה הַחֲתָן לְזִכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל עִם גּוֹרְלוֹ
92	Israel, his nation	וְלִהְיוֹת לְנִכְסִים אֵלּוּ בְּפָרִי יִשׁוּהָ לוֹ
93	And to bring libations equal to him	שֶׁאִם פָּחַתָּה פָּחַתָּה לוֹ וְאִם הוֹתִירוֹ הוֹתִירוֹ לוֹ
94	Whether they are less or more, they are His	
95	The groom took upon himself responsibility	וְקִבֵּל עָלָיו הַחֲתָן אַחֲרִיּוֹת שֶׁטֶר כְּתֻבָּה
96	for the ketubah document	לְאַתְּפָרְעָא מִכָּל שֶׁפֶר אֲרֻג נִכְסִין אִישׁ לֹא יִהְיֶה בָּהּ
97	To pay it with all of his possessions—no	מִחֹץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה
98	others will benefit from them	
99	He who crushes heads far and wide	
100	Both accepted upon themselves the	וְקִבְּלוּ תְּרוּיָהוֹן תְּנָאִים נָאִים הַכֶּל בְּכֻתָּב נְאֻסָּפוֹ אִסּוּף
101	pleasant conditions written herein	כָּל אֶחָד מֵהֶם כְּאֲשֶׁר יִכְסּוּף
102	Each according to their desire	תְּנָאִי בֵּית דִּין מֵרֹאשׁ וְעַד סוּף
103	The conditions of the Bet Din—from	
104	beginning to end	
105	Her handiwork is his and he is responsible	מַעֲשֶׂה יְדֶיהָ לוֹ וְעָלָיו כָּל תְּכַשִּׁיטָהּ
106	for her jewelry	בְּלִילָה שִׁירָה עִמָּהּ וּבִיּוֹם חוּט שֶׁל חֶסֶד מְשׁוּבָּה עָלֶיהָ
107	His song accompanies her at night, by day	תֵּנוּ לָהּ מִפְּרִי יְדֶיהָ וְיִהְיוּ בְּשִׁעָרִים מַעֲשֵׂיהָ
108	a thread of kindness is pulled toward her	
109	Give her of the fruit of her hands, and let	וְהִירָשָׁה כְּמִנְהַג דֵּת וְדִין עַל לִוִּם חֲרוּתָהּ
110	her deeds praise her in the gates	מִטּוֹבָהּ הַצִּפּוֹנָה לְצִדִּיקִים עֵין לֹא רָאֶתָהּ
111	The inheritance is carved on tablets as law	עָלָה נִעְלָה וְיִרְשָׁנוּ אוֹתָהּ
112	dictates	
113	From the good hidden for the righteous—no	וְהִדִּירָהּ תּוֹרָה בְּקֶרֶן זְוִית מַעֲוָהּ
114	eye has seen it	כָּל הַרוֹצֶה לְטוֹל יְטוֹל סִחְרָה וְאַתְנָנָהּ
115	Let us go up and inherit it!	וּמִמֶּדְבַר מִתְנָהּ
116	The Torah will rest in a corner of their house	
117	All who wish to take it I will reward	וְשָׁלָא יֵשָׁא אִשָּׁה אַחֲרֵת עָלֶיהָ מִלִּדֵּי נְכָרִים הַנְּלוּזוֹת
118	A gift from the desert	כִּי אִם בָּבֶת שְׁעִשׂוּעִים יִדְּבַק וְאוֹתָהּ יִשִּׁים בְּלֵב וּבְחִזּוֹת
119	And he will not marry another woman from	לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לָקַחָהּ זֹאת
120	the strangers' wicked children	
121	He will cling to the beloved daughter and	וְשָׁלָא יִנְיָחָהּ מִתּוֹךְ כַּעַס וְהִתְרַשְׁלוּת
122	keep her in his heart and visions	וְלֹא יֵאָכֵל עִמָּהּ לֶחֶם עֲצָלוּת
123	Let this be called 'woman,' for it was taken	נוֹהֵג בְּחֻמָּהּ וּלְאַחֲזָה בְּסִכְלוּת
124	from man.	
125	And he will not leave her in anger or	
126	weakness	
127	And will not eat the bread of laziness with	
128	her	
129	Guiding with wisdom and grasping folly	

ירד דודי לגנו [כתובה לחג השבועות] / ר' ישראל נג'ארה
My Beloved Descended to his Garden [Written for Shavuot]/ R' Israel Najara
Translated by Abbie Denmark Ossip

130	And he will not pawn or sell their precious things	וְשֵׁלָא יִמְשְׁכֵן כְּלֵי חֲמֻדָּה וְלֹא יִמְכֹּר
131	Rather he will always remember to amass books	אֶךְ לְהִרְבּוֹת סִפְרִים תָּמִיד יִזְכֹּר
132	Acquire wisdom, do not sell it	אַמֶּת קִנָּה וְאַל תִּמְכֹּר
133	He will not travel far away or make his path in the	
134	sea	וְשֵׁלָא יֵצֵא לְמִקְוָם רְחוֹק אוֹ בַיָּם יָשִׁים נְתִיבוֹ
135	Rather he will keep the Torah near his heart	כִּי אִם סֵפֶר תּוֹרָה מִנֶּחַ נֶגֶד לְבוֹ
136	It will be with him and he will read from it	וְהִיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ
137	All of these conditions are valid and confirmed	
138	As the legion of heaven is fixed in the sky	
139	Eternally and forever	וְכָל הַתְּנָאִים הִלְלוּ שְׂרִירִים וְקִיָּמִים
140	The groom swears to uphold his words to his	כַּצָּבָא הַשָּׁמַיִם בְּשַׁחֲקֵי נְרָשִׁימִים
141	multitude	לְעַדִּי עַד וְלַעֲוֹלָמֵי עוֹלָמִים
142	And to give substance as an inheritance to those	
143	who love Him and do his will	
144	God swears by His right hand	וְנִשְׁבַּע הַחֲתָן לְקִיָּם כָּל דְּבָר לְהַמּוֹנֵי
145	The groom acquires five things	וְלִהְנַחִיל יֵשׁ לְאוֹהֲבָיו וְלַעוֹשֵׁי רְצוֹנֵי
146	Among them Torah, testimony, treasure, desired	נִשְׁבַּע אֲדֹנֵי בִימִינוֹ
147	And he shall bring forth the top stone	
148	Let the righteous see and rejoice and eat their	
149	fruits	וְקִנָּה הַחֲתָן קִנְיָנִים חֲמֻשָּׁה
150	In this testimony longer than the earth, wider than	וּמֵהֶם תּוֹרָה וְתַעֲוִדָּה וְסִגְלָה מְאֻרָּשָׁה
151	the sea	וְהוֹצִיא אֶת הָאֶבֶן הָרִאשָׁה
152	And all is valid, clear, and confirmed	
153	He established a decree in Jacob and a teaching	
154	in Israel quickly	יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ וַיֹּאכְלוּ אֶת פְּרִיָם
155	He decreed that fences be put up without	בְּתַעֲוִדָּה אֲרָכָה מֵאֲרֶץ מִדָּה וּרְחֹבָה מִנִּי יָם
156	breachers	וְהַכֹּל שְׂרִיר וְבָרִיר וְקִיָּם
157	I will bring forward faithful witnesses—the	
158	heavens and the earth	
159	Let the groom rejoice with the bride he took for	וַיִּקָּם עֲדוּת בִּיעֻקֵּב וְתוֹרָה שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל בְּמֶרֶץ
160	his destiny	וְאָמַר לְהַקִּים גְּדֻרָּה מֵאִין פּוֹרֵץ פְּרִיץ
161	And let the bride rejoice with the husband of her	וְאֵעִידָה לִּי עֲדִים נְאֻמִּים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ
162	youth and praise him	
163	Praiseworthy is the nation for whom this is so	
		וַיִּשְׂמַח חֲתָן עִם כָּלָה לְקַחָהּ לֹא לְגוֹרְלוֹ
		וַיִּשְׂמַח לֵב כָּלָה בְּבַעַל נְעוּרֶיהָ וְתֹאמַר לְמַהֲלָלוֹ
		אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְחָה לֹא